

ขอแสดงความยินดีกับอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท. ประจำปี ๒๕๕๘ “รางวัลอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท. สาขารับใช้สังคม ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีระพงษ์ สว่างปัญญางกูร

ตามที่ ที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) เห็นสมควรให้มีการเชิดชูเกียรติอาจารย์ที่ปฏิบัติงานในมหาวิทยาลัย/สถาบัน ของรัฐ ที่มีความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการ มีความสามารถในการ ถ่ายทอดความรู้ มีงานวิจัยที่ดีเด่น มีคุณธรรมจริยธรรม มีมนุษยสัมพันธ์ และอุทิศตนเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ ให้เป็น “อาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ” พร้อมเป็นตัวอย่างแก่คณาจารย์ ข้าราชการ พนักงานมหาวิทยาลัยและนักศึกษา

โดยให้แต่ละมหาวิทยาลัย/สถาบัน เป็นผู้เสนอผ่านสภาอาจารย์/สภาคณาจารย์/สภาพนักงาน และเสนอชื่ออาจารย์ดีเด่นฯ ไปที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย (ปอมท.) เพื่อดำเนินการคัดเลือกอาจารย์ดีเด่นประจำปี ตามระเบียบที่ประชุมสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย ว่าด้วย อาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๘ จำนวน ๕ สาขา ดังนี้

- ๑) สาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี
- ๒) สาขาวิทยาศาสตร์สุขภาพ
- ๓) สาขาสังคมศาสตร์
- ๔) สาขามนุษยศาสตร์และศิลปกรรมศาสตร์
- ๕) สาขารับใช้สังคม

การพิจารณาคัดเลือกอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ได้ดำเนินการพิจารณาคัดเลือกโดยคณะกรรมการดำเนินการคัดเลือกอาจารย์ดีเด่นฯ มีองค์ประกอบสำคัญของการพิจารณาคือ

- (๑) ความรู้ความสามารถในเชิงวิชาการ โดยการให้นำหน้าระหว่างการสอน การวิจัย และการบริการวิชาการ ทั้งนี้โดยเน้นความเป็นครูมากกว่างานวิจัย

ISSN 1513-2862 ข่าวสภาคณาจารย์ ปีที่ 26 ฉบับที่ 10 วันที่ 5 ตุลาคม 2558 หน้า 2

- (๒) ความสามารถในการถ่ายทอดความรู้
- (๓) มีคุณธรรม จริยธรรม และมนุษยสัมพันธ์เป็นที่ยอมรับของสังคม
- (๔) การอุทิศตนเพื่อส่วนรวม

ที่ประชุม ปอมท. สมัยสามัญ ครั้งที่ ๙/๒๕๕๘ เมื่อวันที่ ๒๖ กันยายน ๒๕๕๘ ณ มหาวิทยาลัยบูรพา มีมติคัดเลือกอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท. ประจำปี ๒๕๕๘ จำนวน ๕ ท่านใน ๕ สาขา นั้น ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีระพงษ์ สว่างปัญญางกูร จากคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้รับคัดเลือกอาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ ปอมท. สาขา **รับใช้สังคม** ที่มีการนำศาสตร์ที่เป็นองค์ความรู้ ความสามารถ และความเชี่ยวชาญ ไปรับใช้สังคมหรือบริการวิชาการก่อให้เกิดประโยชน์ เห็นผลเป็นรูปธรรม โดยไม่หวังผลตอบแทนส่วนบุคคลในเชิงธุรกิจ และมีผลทางสังคมเป็นที่ยอมรับ และมีผลงานที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนสังคม และส่งผลให้ชุมชน สังคมมีความเข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธีระพงษ์ สว่างปัญญางกูร เป็นผู้สมควรได้รับการยกย่องเป็น “อาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ” ประจำปี ๒๕๕๘ สาขารับใช้สังคม และจะได้รับโล่และรางวัลเกียรติยศจากที่ประชุมประธานสภาอาจารย์มหาวิทยาลัยแห่งประเทศไทย โดยจะมีพิธีมอบรางวัล “อาจารย์ดีเด่นแห่งชาติ” อย่างสมเกียรติในการประชุมวิชาการประจำปีของที่ประชุม ปอมท. ประจำปี ๒๕๕๘ ณ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระหว่างวันที่ ๒๖-๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ ณ ห้องแมนดารินแกรนด์บอลรูม โรงแรมแมนดารินแมนเนจบายเซนเตอร์พอยท์ กรุงเทพฯ

ผศ.ธีระพงษ์ สว่างปัญญางกูร อายุ ๕๗ ปี สังกัดสาขาวิชาวิศวกรรมอาหาร คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร จบการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมโยธาและระดับปริญญาโทสาขาวิศวกรรมสิ่งแวดล้อม จากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ได้ใช้ความรู้ทางด้านวิศวกรรมมาประยุกต์ใช้กับการทำปุ๋ยหมักหรือปุ๋ยอินทรีย์ ซึ่งเดิมเป็นปัญหาของเกษตรกรจากการที่ต้องเปลืองแรงงานในการพลิกกลับกองปุ๋ย โดยในปี ๒๕๔๕ ได้ประดิษฐ์คิดค้นระบบกองเติมอากาศที่ช่วยให้เกษตรกรสามารถผลิตปุ๋ยหมักได้ครั้งละ ๑๐ กอง กองละ ๑ ตัน เสร็จในเวลาเพียง ๑ เดือนโดยไม่ต้องพลิกกลับกองเลย จากการอัดอากาศเข้ากองปุ๋ยด้วยพัดลมโบลเวอร์ และในปี ๒๕๕๒ ก็ได้ทำการวิจัยเพิ่มเติม พัฒนาไปสู่นวัตกรรมการผลิตปุ๋ยหมักปริมาณมากแบบไม่พลิกกลับกอง วิธีวิศวกรรมแม่โจ้ ๑ ที่ไม่ต้องใช้ไฟฟ้าและพัดลมอีกต่อไป เป็นการกองปุ๋ยเป็นรูปสามเหลี่ยมแถวยาวหลายแถว วัตถุประสงค์

มีเพียงเศษพืชและมูลสัตว์เท่านั้น กระบวนการใช้เวลาเพียงสองเดือน โดยอาศัยหลักการทางวิศวกรรม “การพาความร้อน (Chimney Convection)” ช่วยให้มีการเติมอากาศเข้าไปในกองปุ๋ยตลอดเวลา ตามธรรมชาติ (Passive Aeration) ปุ๋ยหมักที่ผลิตได้มีค่าคุณภาพสูงผ่านมาตรฐานปุ๋ยอินทรีย์ของประเทศทุกครั้ง เกษตรกรจะสามารถผลิตปุ๋ยหมักได้ปริมาณมากครั้งละ ๑๐-๑,๐๐๐ ตัน เพียงพอต่อการนำไปใช้ ช่วยให้มีการใช้ประโยชน์จากเศษพืชลดการเผา ลดต้นทุนจากการลดปุ๋ยเคมี สร้างรายได้จากการผลิตและจำหน่ายปุ๋ยหมักในชุมชน นำไปสู่การผลิตพืชผักและข้าวแบบอินทรีย์ ที่ผลผลิตมีราคาสูง ส่งผลให้เกษตรกรหลายแห่งมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นเป็นที่ประจักษ์

ผศ.ธีระพงษ์ สว่างปัญญากร นับเป็นตัวอย่างอาจารย์ที่ดี ได้ใช้ชีวิตรับราชการอย่างทุ่มเท ทั้งด้านงานสอน งานวิจัย และงานบริการรับใช้สังคม โดยมีผลงานบูรณาการงานสอนเข้ากับงานบริการวิชาการและงานวิจัย ได้สร้างทีมงานอาจารย์ที่สามารถถ่ายทอดผลงานต่อไปได้ในระยะยาว ผลงานวิจัยได้รับการยอมรับและสนับสนุนจากหน่วยงานราชการภายนอกในการดำเนินโครงการต่างๆ เพื่อใช้แก้ปัญหาหมอกควันพิษจากการเผาเศษพืช ผศ.ธีระพงษ์ สว่างปัญญากร ได้จัดตั้งฐานเรียนรู้การผลิตปุ๋ยหมักแบบไม่พลิกกลับกองตั้งแต่ปี ๒๕๔๗ เพื่อให้ผู้สนใจเข้าเยี่ยมชมได้ตลอดทั้งปี และนอกจากนั้น ปัจจุบันยังได้ให้บริการวิชาการผ่านสังคมออนไลน์ โดยเปิดสอนการทำปุ๋ยหมักในเว็บบอร์ดเกษตรพอเพียงดอทคอม www.kasetporpeang.com และทางเฟสบุ๊กเพจ ห้องเรียนปุ๋ยหมักแบบไม่พลิกกอง แม่โจ้ อีกด้วย

ผศ.ธีระพงษ์ สว่างปัญญากร นับว่าเป็นอาจารย์ผู้มีความโดดเด่นจากการสร้างนวัตกรรมที่ไม่ขึ้นห้าง สามารถตอบโจทย์ปัญหาของเกษตรกร แล้วนำไปเผยแพร่ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมและชุมชน มีการออกแบบนวัตกรรมให้มีความเรียบง่าย พอเพียง และเป็นเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับบริบทของชนบทไทย ช่วยให้เกษตรกรสามารถใช้ปัจจัยภายในให้เป็นประโยชน์ ลดการพึ่งพาปัจจัยภายนอก สร้างภูมิคุ้มกันและรายได้ โดยมีหลักในการรับราชการคือ ทำงานที่รับผิดชอบให้เต็มที่ ต้องการงานปิดทองหลังพระ เป็นข้าของราชา เป็นทหารของพระราชา ในการต่อสู้กับปัญหาความยากจนของเกษตรกร

ผลงานการผลิตปุ๋ยหมักปริมาณมากแบบไม่พลิกกลับกอง วิถีวิศวกรรมแม่โจ้ ๑ ล่าสุดได้มีส่วนช่วยให้ชุมชนแพะป่าห้า ต.หนองจ่อม อ.สันทราย เชียงใหม่ ได้รับรางวัลชนะเลิศการประกวด “ลดเมืองร้อนด้วยมือเรา” ปี ๒๕๕๘ จัดโดยมูลนิธิสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยและบริษัท โตโยต้า มอเตอร์ประเทศไทย จำกัด บริษัท จากการที่ชุมชนนำปุ๋ยหมักปริมาณมากที่ผลิตได้ไปแบ่งใช้กันแล้วปลูกผักอินทรีย์สร้างรายได้กันทุกหลังคาเรือน นับเป็นผลสำเร็จของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในการดำเนินโครงการ eco town ร่วมกับสามเทศบาล คือ เทศบาลเมืองแม่โจ้ เทศบาลตำบลป่าไผ่ และเทศบาลตำบล

ข่าวสภาคณาจารย์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

Facsenate Maejo University News

ISSN 1513 - 2862 www.facsenate.general.mju.ac.th

ISSN 1513-2862 ข่าวสภาคณาจารย์ ปีที่ 26 ฉบับที่ 10 วันที่ 5 ตุลาคม 2558 หน้า 4

หนองหาร สนับสนุนโดยสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (สผ.)
กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

